

6

ISO 400
1/400 sekundy
f/5,6
ohnisko 55 mm

Řekněte sýr

REŽIMY A FUNKCE FOTOAPARÁTU PRO SKVĚLÉ PORTRÉTY

Fotografování lidí je jednou z největších radostí fotografie. Když se vám podaří na snímku zachytit ducha osobnosti, budete mít skvělý pocit z dobře odvedené práce. Ale zároveň máte i velkou zodpovědnost vůči fotografované osobě, protože ji musíte vyfotografovat tak, aby na snímku vypadala dobře. Ne, nemůžete změnit vizáž fotografované osoby, ale můžete ovlivnit způsob, jakým ji vyfotografujete. V této kapitole si ukážeme pár funkcí fotoaparátu a některé techniky, jež vám s fotografováním skvělých portrétů pomohou.

O SNÍMKU

Při procházce ulicemi Francouzské čtvrti jsem potkal nějaké hudebníky, kteří hráli blues. Seděli ve stínu jedné z bočních ulic a díky tomu bylo sluneční světlo krásně rozptýleno, stíny byly měkké a barvy pěkně syté.

Musel jsem použít vyšší citlivost ISO, protože na scéně bylo málo světla.

Širší ohnisko mi pomohlo dostat do záběru všechny hudebníky.

Pořídil jsem několik záběrů celé skupinky, ale tento má podle mě nejlepší kompozici.

Tři postavy na snímku celkovou kompozici posílily. Trojka prostě jako počet funguje.

ISO 400
1/40 sekundy
f/5
ohnisko 35 mm

O SNÍMKU

Během návštěvy Seattlu jsem byl několika přáteli pozván na fotografování portrétů. Měli jsme několik fantastických modelek a pořídil jsem několik nových snímků do svého portfolia. Fotili jsme venku ve stínu, díky němuž bylo ve scéně dostatek měkkého světla, takže nebylo potřeba používat doplňkové světelné zdroje.

Tento snímek jsem komponoval na výšku, což portrétům dodává přirozenější vzhled.

Stinná lokalita pomohla změkčit světlo a omezit ostré stíny.

Delší objektiv mi pomohl přiblížit si obličej modelky, aniž bych musel stát těsně u ní.

Otevřená clona pomohla rozmazat pozadí.

ISO 800
1/60 sekundy
f/4
ohnisko 150 mm

AUTOMATICKÝ REŽIM PORTRÉT

V kapitole 3 jsme si ukázali všechny automatické režimy ze základní zóny. Jedním z nich byl režim Portrét, který je určen pro fotografování portrétů. Ačkoliv to není můj oblíbený režim, je to dobrý odrazový můstek pro všechny, kteří chtějí s fotografováním portrétů začít. Při použití tohoto režimu je důležité vědět, co se s fotoaparátem děje, protože až proniknete do fotografování portrétů hlouběji, můžete těchto znalostí využít, dostat z fotoaparátu ještě více, a co je ještě důležitější, udělat fotografovanou osobu ještě spokojenější.

Ať fotografujete portrét osoby nebo skupinový portrét, důraz snímku by měl být vždy na osobě. Režim Portrét otevře clonu, čímž udrží hloubku ostrosti nízkou a důsledkem toho je pozadí rozmazané. Nejlepší je tento režim

používat s teleobjektivem a být k fotografovaným osobám poměrně blízko. Pokud byste od osob byli daleko, můžete si je sice přiblížit, ale hloubka ostrosti už nebude tak nízká.

POUŽITÍ REŽIMU PRIORITY CLONY

Pokud byste se zeptali fotografů, kteří fotografují portréty, jaký režim nejčastěji používají, odpověděli by vám, že priority clony (Av–Aperture Priority). Při fotografování je totiž nejdůležitější zvolit správnou clonu tak, aby byl obličej dostatečně ostrý a současně pozadí dostatečně rozmazané (viz obrázek 6.1). A otevřením clony nezískáte jen malou hloubku ostrosti, ale také možnost fotografovat s nízkými hodnotami ISO i na místech, kde je méně světla.

OBRÁZEK 6.1: Otevřená clona, zejména s delšími objektivy, zajistí dostatečné rozmazání rušivých prvků v pozadí

Tím ale nechci říct, že máte za všech okolností používat co nejmenší clonové číslo (tj. nejvíce otevřenou clonu). Pro začátek nastavte $f/5,6$. Tím zajistíte, že hloubka ostrosti bude dostatečně velká na to, aby byl celý obličej ostrý, a zároveň rušivé objekty v pozadí budou dostatečně rozmazané. Tato clona sice nemusí být úplně tou nejlepší volbou, ale pro začátek je to tak akorát. Clonové číslo se bude měnit v závislosti na tom, jaký objektiv používáte a jak moc chcete prvky v pozadí rozmazat.

PRO PORTRÉTY V PROSTŘEDÍ POUŽIJTE ŠIRŠÍ OBJEKTIV

Někdy se stane, že prostředí, ve kterém portrét fotografujete, je hodně důležité pro příběh, jež chcete na snímku vyprávět. To znamená, že je vhodné trochu utáhnout clonu, abyste získali ostrou nejen postavu, ale i detaily v pozadí. Při používání režimu priority clony můžete nastavit clonové číslo na vyšší hodnoty, třeba $f/8$ nebo $f/11$, a tím dosáhnout důležitého prokreslení detailů v pozadí portrétované osoby.

Použitím širšího objektivu dostanete do záběru i okolí a získáte také větší hloubku ostrosti. Jinými slovy, při použití širšího objektivu nebudete muset pro získání dostatečné hloubky ostrosti tolik utahovat clonu. To proto, že záběr širokého objektivu pokryje více prostoru, takže hloubka ostrosti pokryje větší procento scény.

OBRÁZEK 6.2:
Širokouhlý objektiv vám umožní zahrnout do záběru více z okolního prostředí, aniž byste museli zvyšovat vzdálenost mezi vámi a fotografovaným objektem.

ISO 400
1/40 sekundy
 $f/5$
ohnisko 35 mm

Široký objektiv může být dokonce nutný, abyste do záběru dostali více z okolní scény (viz obrázek 6.2). Použijte tak široký objektiv, aby vám umožnil vyprávět na snímku příběh, který chcete. Ale zase to nepřehánějte, protože při použití extrémně širokých objektivů budou objekty ve scéně deformovány. Pro fotografovanou osobu by nebylo moc lichotivé, kdyby na snímku měla obrovský, a navíc křivý nos (tedy pokud nechcete takové snímky pořizovat záměrně). Při fotografování portrétů širokým objektivem se snažte držet fotografovanou osobu dále od okrajů snímku, protože širokouhlé objektivy zkreslují předměty především u okrajů. Čím delší objektiv použijete, tím méně si se zkreslením objektů musíte dělat starosti. Osobně pro portréty nepoužívám objektiv širší než asi 24 mm a většinou dávám přednost objektivům s ohniskem kolem 55 mm.

ZÁKLADY MĚŘENÍ

Váš fotoaparát má několik režimů měření, ale všechny pracují podobným způsobem. Měření slouží k zjištění množství světla odraženého od předmětů ve scéně a to je důležité pro určení správné expozice. A správnou expozici fotoaparát vypočte tak, že zprůměruje hodnoty jasu na střední tón, často se mu říká 18procentní šedá. A na základě tohoto tónu jsou pak určeny vhodné expoziční hodnoty. To znamená, že bílá zeď bude podexponována a černá zeď bude naopak přexponována, protože fotoaparát si myslí, že scéna je v průměru středně šedá. Canon EOS 550D pro účely měření nabízí čtyři režimy: Poměrové měření (viz obrázek 6.3), které měří celý záběr v hledáčku; Částečné měření (viz obrázek 6.4), jež měří jen v 9 procentech záběru; Bodové měření (viz obrázek 6.5), které měří jen v daném bodě (a často se používá s šedou tabulkou) a Celoplošné měření se zdůrazněným středem (viz obrázek 6.6), jež sice měří v celém záběru, ale na jeho střed klade větší důraz.

OBRÁZEK 6.3: Režim poměrového měření měří v celém záběru

OBRÁZEK 6.4: Částečné měření používá pouze oblast blízko středu záběru

OBRÁZEK 6.5: Bodové měření měří jen v jednom bodě záběru

OBRÁZEK 6.6: Režim měření se zdůrazněným středem měří celý snímek, ale důraz klade na jeho střed

REŽIMY MĚŘENÍ VHODNÉ PRO PORTRÉTY

Při fotografování portrétů většinou vyhovuje Poměrové měření. (Více informací o tom, jak měření pracuje, se dozvíte v poznámce „Základy měření“.) Tento režim měří v celém záběru hledáčku a pak pro danou scénu určí vhodné expoziční hodnoty. Jediný problém, s kterým se budete muset vypořádat, může nastat, pokud je pozadí snímku velmi světlé nebo naopak velmi tmavé.

V tom případě může být systém měření zmaten a pokusí se určit špatné expoziční hodnoty, protože se bude snažit na základě změřených hodnot scénu zesvětlit nebo ztmavit (viz obrázek 6.7). A s tím se můžete vypořádat dvěma různými způsoby. Můžete použít funkci kompenzace expozice, o které se budeme bavit v kapitole 7, a tak scénu trochu zesvětlit nebo ztmavit. Druhou možností je přepnout režim měření z poměrového na částečné nebo vyvážené na střed. Částečné měření měří jen v 9 procentech oblasti kolem středu hledáčku. A to je

OBRÁZEK 6.7: Světlo na pozadí scény a světlý oděv zmátly měřicí systém, který určil expoziční hodnoty tak, že snímek je mírně podexponovaný.

OBRÁZEK 6.8: Když jsem měření přepnul na částečné měření, vypořádal se měřicí systém se scénou mnohem lépe, trochu prodloužil expoziční čas a snímek je exponovaný správně.

nejlepší způsob, jak zajistit správnou expozici pro většinu portrétů; měření tónu pleti zprůměrované s vlasy a oblečením většinou zajistí správnou expozici (viz obrázek 6.8). Tento režim měření je také vhodné použít, když je fotografovaný předmět silně nasvícen.

JAK PŘEPNOUT MĚŘENÍ DO REŽIMU ČÁSTEČNÉHO MĚŘENÍ

1. Stiskněte tlačítko Nastavení, tím aktivujete obrazovku Rychlovladače.
2. Vyberte ikonu režimu měření (A).
3. Pomocí Hlavního voliče přepínáte jednotlivé režimy měření, dokud nevyberete symbol Částečného měření. Název vybraného režimu měření se na displeji zobrazí také. Pokud teď stisknete tlačítko nastavení znovu, uvidíte všechny dostupné režimy měření (B).
4. Stiskem tlačítka Nastavení volbu potvrďte.

POUŽITÍ EXPOZIČNÍ PAMĚTI

Někdy se může stát, že fotografovaný předmět není uprostřed snímku, ale vy i přesto chcete použít režim Částečného měření. Teď si povíme, jak pomocí tohoto režimu změřit předmět, který není uprostřed snímku. K tomu slouží expoziční paměť (AE Lock), která si během překomponování snímku zapamatuje změřené hodnoty.

Expoziční paměť vám dovolí použít Částečně měření na libovolnou část záběru, na které požadujete správnou expozici, pak si vypočtené hodnoty zapamatuje bez ohledu na to, jak scéna bude vypadat pro překomponování. A to se hodí, třeba když fotografoujete portrét někoho a na pozadí je vidět jasně modrá obloha. V takovém případě by systém měření mohl být modrou oblohou zmaten, a tudíž zkrátit expozici. Řešení je jednoduché. Přiblížíte si fotografovanou osobu tak, aby vyplnila celý hledáček (nebo fotoaparát namíříte více směrem k zemi), stisknete tlačítko Expoziční paměti, scénu překomponujete a stisknete spoušť.

FOTOGRAFOVÁNÍ S POUŽITÍM EXPOZIČNÍ PAMĚTI

1. Najděte tlačítko *AE Lock (tlačítko expoziční paměti) na zadní straně fotoaparátu a položte na něj palec.

2. Dívejte se do hledáčku a upravte záběr tak, aby fotografovaný předmět byl uprostřed.
3. Stiskněte tlačítko expoziční paměti (máte na něm palec) a fotoaparát změří scénu. V hledáčku se rozsvítí hvězdička, tím vám fotoaparát dává najevo, že expozice byla zapamatována.
4. Scénu překomponujte a stiskněte spoušť.
5. Pokud chcete stejnými hodnotami scénu fotografovat vícekrát a nechcete ji vždy znova měřit, stačí držet tlačítko expoziční paměti stisknuté po celou dobu fotografování.

OSTŘETE NA OČI

Jak již bylo řečeno, oči jsou oknem do duše, pamatujte na to při fotografování portrétů (viz obrázek 6.9). Můžete mít perfektní kompozici i perfektní expozici, ale pokud budou oči neostré, utrpí tím celý snímek. Přestože 550D má několik režimů ostření, při fotografování portrétů nikdy neuděláte chybu, pokud se spolehnete na režim One Shot. Tento režim zaostří objektiv, a dokud nedomáčknete spoušť, nebude zaostření nijak měnit; jiné ostřicí režimy mohou ostřit průběžně po celou dobu namáčknutí spouště. Takže stačí vybrat jeden ostřicí bod, ten umístit na oko fotografované osoby, zaostřit a můžete fotografovat. Tento režim vám také umožní po zaostření snímek překomponovat.

OBRÁZEK 6.9: Při fotografování lidí byste téměř vždy měli klást důraz na výraz očí

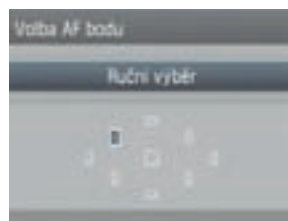
JAK NASTAVIT OSTŘICÍ REŽIM ONE SHOT

1. Stiskněte pravé navigační tlačítko. U této šipky si můžete všimnout značky AF.
2. Otáčejte Hlavním voličem nebo tiskněte levé/ pravé navigační tlačítko a vyberte režim One Shot.

JAK PŘEPNOUT OSTŘENÍ NA JEDNOBODOVÉ

1. Stiskněte tlačítko výběru zaostřovacího bodu (vpravo nahoře na zadní straně fotoaparátu) a pak se podívejte do hledáčku.
2. Otáčejte Hlavním voličem a sledujte, jak se postupně zvýrazňují jednotlivé zaostřovací body. Vidět to můžete jak na displeji, tak i v hledáčku. Vyberte si některý z devíti možných bodů. Pokud jsou zvýrazněny všechny zaostřovací body, znamená to, že jste zvolili automatický výběr ostřicího bodu. V tom případě otáčejte Hlavním voličem dál, dokud nevyberete jeden jediný bod.

A teď už můžete fotografovat. Stačí vybraný zaostřovací bod umístit na oči fotografované osoby, namáčknout spoušť a počkat na zaostření. Spoušť držte namáčknutou, překomponujte záběr a spoušť domáčkněte.

Osobně v těchto případech většinou používám střední ostřicí bod. Zjistil jsem, že je jednodušší tento bod umístit na pozici, kde je pro nás ostrost nejdůležitější. Můžete si však vybrat kterýkoli zaostřovací bod chcete, ale pak většinou trvá déle, než se vám podaří vybrat ten, jenž je očím fotografované osoby nejbližší. Pokud si vyberete středový bod, pak stačí jednoduše zaměřit na oči, zaostřit, překomponovat a fotit.

KLASICKÉ ČERNOBÍLÉ PORTRÉTY

Na černobílých snímcích je něco nadčasového. Černobílé snímky postrádají rozptýlující barevnou informaci a veškerý důraz kladou na fotografovaný předmět. Pro pořizování černobílých snímků bez potřeby úprav v nějakém fotografickém programu stačí zvolit efekt Černobílý (viz obrázek 6.10). Měli byste vědět, že tento efekt bude aplikován automaticky, pokud fotografujete do formátu JPEG. Pokud však fotografujete do RAW, uvidíte sice na displeji černobílý snímek, ale když si stejný snímek otevřete v počítači, bude barevný. Pak v nějakém programu pro zpracování RAW můžete snímek převést na černobílý.

OBRÁZEK 6.10: Pro pořízování kvalitních černobílých portrétů stačí ve fotoaparátu zvolit efekt Černobílý

ISO 200
1/100 sekundy
f/2,8
ohnisko 55 mm

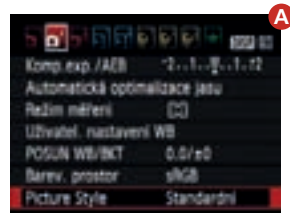

Při fotografování portrétů s využitím efektu Černobílý je klíčové upravit nastavení tohoto efektu v závislosti na tom, koho fotografuje. Můžeme ovlivnit ostrost a kontrast efektu. Pokud fotografuje ženy, děti nebo prostě někoho, kdo by měl mít pleť hladkou, nastavte Ostrost na 0 nebo 1. Ale když budete fotografovat staré kovboje, námořníky nebo kohokoliv jiného, u nějž chceme jeho vráscitou pleť podat detailně, nastavte Ostrost na 6 nebo 7. Pokud jde o Kontrast, zde obvykle nastavuji hodnoty na -1 nebo -2, čímž získám pěkný tonální rozsah celého snímku.

Další možností, kterou byste si měli vyzkoušet, je přidání filtru k efektu snímku. Nemusíte aplikovat žádný filtr, ale můžete si vybrat třeba Žlutý, Oranžový, Červený nebo Zelený. Výsledkem použití těchto filtrů je zesvětlení nebo ztmavení odstínů pleti. Červený a Žlutý filtr pleť obvykle zesvětlí, zatímco filtr Zelený ji trochu ztmaví. Zkuste si to a sami uvidíte, který filtr se pro snímek dané osoby hodí.

NASTAVENÍ EFEKTU SNÍMKU NA ČERNOBÍLÝ

1. Stiskněte tlačítko Menu.
2. Použijte Hlavní volič a najeděte na druhou záložku zleva.
3. Pomocí navigačních tlačítek vyberte Picture Style a stiskněte tlačítko Nastavení (A).

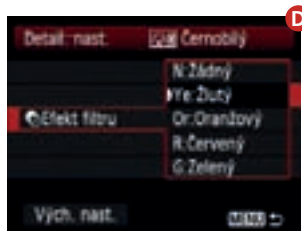
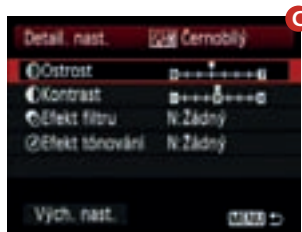
4. Spodním navigačním tlačítkem vyberte Černobílý a volbu potvrďte opětovným stiskem tlačítka Nastavení (B).

Od tohoto okamžiku bude fotoaparát pořizovat černobílé snímky, dokud to v nastavení zase nezměníte.

JAK UPRAVIT PARAMETRY EFEKTU SNÍMKU?

1. Jste-li v onom menu, kde jste vybrali Černobílý efekt snímku, stiskněte tlačítko Disp., které najdete vlevo od hledáčku.
2. Pomocí navigačních tlačítek vyberte parametr, který chcete změnit a stiskněte tlačítko Nastavení.
3. Nyní šipkami doleva a doprava můžete měnit parametry na stupnici (příčemž původní hodnota bude označena šedě) nebo vybrat jiný filtr. Pak stiskněte tlačítko Nastavení pro potvrzení (C, D).
4. Stejný postup můžete použít pro úpravu hodnot ostatních parametrů. Vaše volby potvrdíte stiskem tlačítka Menu. A nyní už můžete fotografovat s novým nastavením.

EFEKT PORTRÉT PRO LEPŠÍ PODÁNÍ ODSTÍNŮ PLETI

Pokud mluvíme o efektech snímků, je potřeba zmínit, že v nastavení fotoaparátu 550D se nachází jeden efekt určený speciálně pro fotografování Portrétů. Kupodivu se jmenuje Portrét. Pro aktivaci tohoto efektu použijte stejný postup jako výše, jen s tím rozdílem, že místo efektu Černobílý vyberete efekt Portrét. I efekt Portrét má svoje parametry, které můžete změnit stejně jako v případě efektu Černobílý, mezi těmito volbami se nachází i Ostrost a Kontrast. Dále můžete změnit sytost a odstíny barev, čímž můžete barevné podání pleti měnit od červenějšího po žlutější. Osobně dávám přednost sytějším barvám, takže Sytost nastavuji na +2 a vše ostatní nechávám nastaveno tak, jak je. Samozřejmě, jedno nastavení těchto parametrů nemůžete používat pro všechny portrétované osoby, zejména barevné podání pleti bude pro každého vhodné nastavit jinak, takže zkoušejte a uvidíte, co je nejlepší.

DETEKCE TVÁŘÍ VE FUNKCI LIVE VIEW

OBRÁZEK 6.11:

Detekce tváře slouží k snadnému ostření na obličej fotografované osoby

S detekcí tváře se u digitálních fotoaparátů setkáváme už několik let, ale ve světě zrcadlovek jde pořád ještě o novinku. Váš 550D má v režimu Live View tři různé režimy ostření: Rychlý režim, Živý režim a můj oblíbený režim Detekce tváře.

Tyto režimy jsou něco jiného, než nám již dobře známé režimy ostření One Shot, AI Servo a AI zaostřování. Režim Detekce tváře je ze všech třech režimů ostření asi nejpomalejší, takže ho používám, zejména pokud mám fotoaparát připevněný na stativu a fotografované osoby se nepohybují. Pokud v režimu Live View aktivujete Detekci tváře, fotoaparát udělá úžasnou věc: Najde tvář, která se na displeji objeví a namaluje kolem ní rámeček (viz obrázek 6.11). Nevím přesně jak, ale funguje to.

Pokud je v záběru tváří více, rámeček se zobrazí vždy jen kolem jedné z nich, ale vždy je mezi jednotlivými tvářemi možné přepínat. Stačí tisknout navigační tlačítka a tím vybrat tvář osoby, na kterou chcete fotoaparát zaostřit.

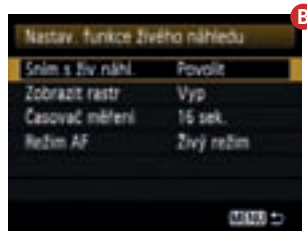
Odkaz na manuál

V uživatelském manuálu je detekci tváří v režimu Live View věnována celá jedna kapitola. Najdete ji na stranách 107–122.

AKTIVACE A FOTOGRAFOVÁNÍ V REŽIMU LIVE VIEW S DETEKČÍ TVÁŘÍ

1. Stiskněte tlačítko Menu a pomocí Hlavního voliče vyberte druhou záložku věnující se nastavení fotoaparátu. Pak vyberte volbu Live View a stiskněte tlačítko Nastavení (A).
2. Nyní vyberte první volbu, stiskněte tlačítko Nastavení a vyberte Povolit (B).

3. Teď se přesuňte dolů na nastavení režimu ostření, stiskněte tlačítko Nastavení a vyberte Detekce tváře.
4. Stiskněte tlačítko Menu, tím volby potvrdíte a máte fotoaparát připravený pro fotografování.
5. A teď je potřeba aktivovat režim Live View, k tomu slouží tlačítko Snímání s živým náhledem, které najdete na zadní straně fotoaparátu vpravo od hledáčku.
6. Zamiřte fotoaparátem na nějakou osobu a sledujte na displeji, jak se kolem její tváře objeví rámeček.
7. Namáčkněte tlačítko spouště do poloviny a počkejte na zvukovou signalizaci, která oznámí zaostření na vybranou tvář.
8. Pro pořízení snímku stiskněte spoušť.

OBRÁZEK 6.12: Pokud se fotoaparátu nepodaří tvář detekovat, přepněte režim ostření.

Pokud se vám nedaří na tvář zaostřit, stiskněte tlačítko Q (pro rychlý náhled), čímž vyvoláte možnosti funkce Live View, a vyberte nastavení režimů ostření. Pak otáčením Hlavním voličem přepněte z Detekce tváře na režim AF Live (viz obrázek 6.12). Tím dojde k přesunutí zaostřovacího bodu do středu displeje, odkud jej můžete posunout na nové místo.

Funkce Live View funguje, pokud používáte režim z Kreativní zóny, třeba Av nebo Tv. V žádném z režimů Základní zóny není funkce Live View dostupná. Stejně tak přístup do menu a možnost změny parametrů této funkce jsou možné jen při aktivním režimu z Kreativní zóny.

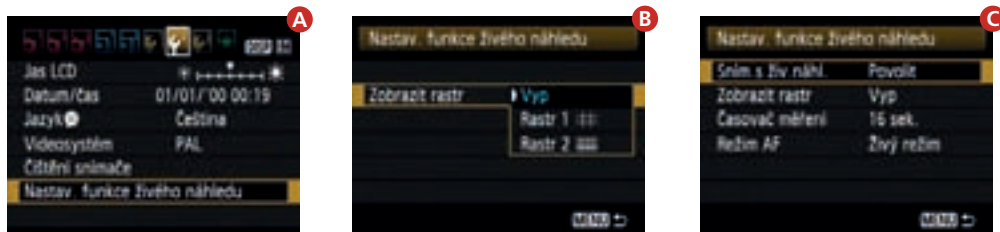
FUNKCE LIVE VIEW A ZOBRAZENÍ RASTRU

S funkcí Live View souvisí ještě další zajímavá funkce: zobrazení rastru. Tato funkce na displeji zobrazí mřížku, která záběr rozdělí na třetiny, což může být velmi užitečná pomůcka pro komponování snímku.

JAK ZAPNOUT ZOBRAZENÍ RASTRU?

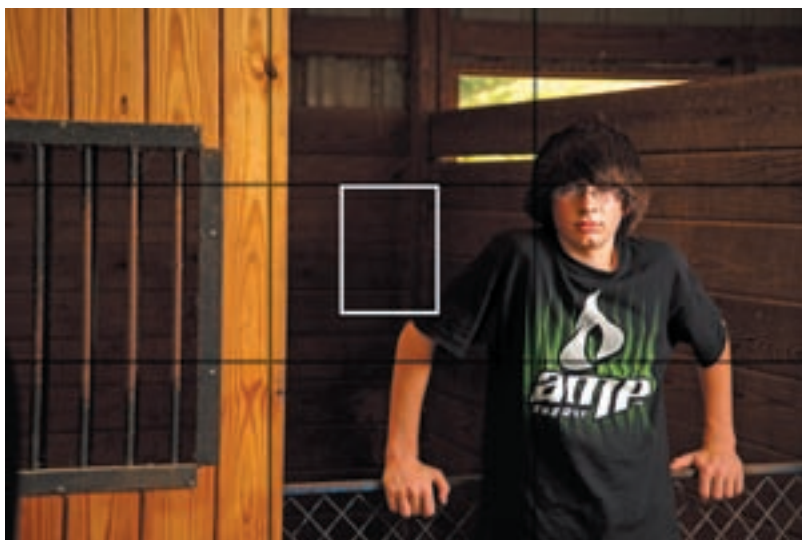
1. Stiskněte tlačítko Menu a pak pomocí Hlavního voliče vyberte druhou záložku týkající se nastavení fotoaparátu.
2. Pomocí navigačních tlačítek vyberte Nastavení funkce živého náhledu a stiskněte tlačítko Nastavení (A).

3. Sjedte v nabídce dolů a vyberte Zobrazit rastr, stiskněte tlačítko Nastavení a vyberte Rastr 1 (B).
4. Stiskem tlačítka Menu se dostanete zpět na nastavení funkce Live View, kde se ujistíte, že první položka je nastavena na Povolit (C).

A teď, když aktivujete funkci Live View, uvidíte mřížku rozdělující záběr na třetiny (viz obrázek 6.13). Tato mřížka je samozřejmě vidět jen na displeji a ve výsledném snímku zobrazena nebude.

OBRÁZEK 6.13:
Zobrazení rastru může pomoci při kompozici snímků

POUŽITÍ BLESKU PRO REDUKCI STÍNŮ

Běžným problémem při fotografování lidí venku, zejména během poledne, je slunce svítící přímo nad hlavou. V důsledku to znamená, že fotografované osoby mají tmavé stíny pod očima a pod nosem. Fotografované osobě sice můžete říci, aby se podívala do slunce, ale to jí rozhodně nebude zrovna příjemné. Takže jak se s tímto problémem vypořádat? Zkuste zapnout blesk, který stíny pod očima a nosem prosvětlí. Tento postup funguje stejně dobře, pokud fotografoujete

někoho v kšiltovce nebo pokud se za fotografovanou osobou nachází velmi jasné pozadí (viz obrázek 6.14). Blesk nejenže prosvětlí nepěkné stíny, ale zároveň dodá očím portrétované osoby jiskru.

OBRÁZEK 6.14:

V tomto případě, kdy portrétovaná osoba stála ve stínu a za ní se nacházela velmi světlá scéna, jsem použil blesk, který postavu prosvětлил.

JISKRA V OČÍCH

Když fotografujete osobu ve scéně, kde se před ní nachází nějaký zdroj světla, obvykle uvidíte odraz tohoto světla v jejích očích. Oním zdrojem světla může být slunce, váš blesk nebo cokoliv jiného. Světlo se pak odráží v očích osoby, čímž na ně upoutává pozornost – a o důležitosti očí v portrétní fotografii jsme si již řekli.

Klíčem k úspěchu při použití blesku pro prosvětlení stínu je neblýskat na plný výkon. Pokud byste blýsknuli naplno, bude se fotoaparát snažit denní světlo a světlo blesku vyvážit a výsledkem budou velmi ploché snímky a tváře bez rysů.

NASTAVENÍ BLESKU DO REŽIMU PROSVĚTLENÍ

1. Stiskem tlačítka blesku vyklepnete blesk.
2. Stiskněte tlačítko Q a aktivujte obrazovku rychlovladače.
3. Pomocí navigačních tlačítek vyberte nastavení kompenzace blesku.
4. Hlavním voličem upravte výkon blesku.

5. Namáčknutím spouště volbu potvrdíte a fotoaparát bude připraven.
6. Velkým problémem, který při práci s bleskem velice rychle objevíte, jsou červené oči. Žádný strach, vydržte – v kapitole 8 si ukážeme, jak se s tím vypořádat.

PORTRÉTY V POHYBU

Ne na všech portrétech musí osoba sedět v křesle a pózovat a čekat než ji vyfotíte. Někdy můžete chtít pořídit akční snímek, který o fotografované osobě něco řekne, podobně jako jsme fotografovali portrét v prostředí. Zejména děti chvíli neposedí. Co s tím? Fotografujte portréty v pohybu.

Pro snímek na obrázku 6.15 jsem nastavil efekt snímku na Portrét a přešnul fotoaparát do režimu Tv. Věděl jsem, že se budu muset vypořádat s poměrně rychlým pohybem, a proto jsem nastavil dostatečně krátký expoziční čas na to, aby pohyb zmrazil. V tomto případě jsem použil 1/2 500 sekundy. Režim ostření jsem nastavil na kontinuální AI Servo. Při fotografování samozřejmě vznikla spousta snímků, které jsem později vymazal, ale vznikl také jeden, z kterého číší energie a akce.

OBRÁZEK 6.15: Zde jsem musel pro zastavneí pohybu použít velmi vysokou rychlost závěrky.

TIPY PRO LEPŠÍ PORTRÉTNÍ FOTOGRAFIE

Dříve, než se dostaneme k tipům pro celou tuto kapitolu, myslím, že by mohlo být dobré dát vám dalších pár rad týkajících se fotografování portrétů, přičemž tyto rady mohou platit obecně a nemusí se týkat konkrétního typu fotoaparátu. Byla napsána spousta knih, které se zabývají portrétní fotografií detailně, včetně osvětlení, póz atd. Zde vám dám jen několik málo rad, které vám pomohou k lepším portrétním snímkům.

VYHNĚTE SE STŘEDU SNÍMKU

Tato rada patří do kategorie kompozice. Fotografovanou osobu umístěte blíže ke kraji snímku (viz obrázek 6.16) – snímek pak prostě vypadá mnohem zajímavěji, než když je osoba uprostřed (viz obrázek 6.17).

VYBERTE SPRÁVNÝ OBJEKTIV

Výběr vhodného objektivu má na portrétní snímek obrovský vliv. Širokoúhlé objektivy mohou předměty zkreslovat a výsledkem jsou pak nepřilíš lichotivé portréty (viz obrázek 6.18). Pro fotografování portrétů si tedy vyberte raději delší objektiv (viz obrázek 6.19).

ISO 400
1/125 sekundy
f/4
ohnisko 120 mm

OBRÁZEK 6.16: Zkuste tvář fotografované osoby umístit mimo střed snímku, portrét pak bude působit mnohem lépe.

OBRÁZEK 6.17:
Umístění portré-
tované osoby do
středu snímku
a spousta prostoru
po stranách vede
k nezajímavým
portrétům

ISO 400
1/125 sekundy
f/4
ohnisko 116 mm

ISO 1 000
1/80 sekundy
f/5,6
ohnisko 18 mm

OBRÁZEK 6.18: Z takto krátké vzdálenosti objektiv s ohniskem 18 mm deformuje tvář osoby

ISO 1 000
1/80 sekundy
f/7,1
ohnisko 70 mm

OBRÁZEK 6.19: V tomto případě jsem se postavil dále, použil ohnisko 70 mm a tím deformaci tváře odstranil. Výsledkem je lepší snímek.

NEOŘEZÁVEJTE V KOLENOU

Jedno prastaré pravidlo pro fotografování portrétů říká: Nikdy neořezávejte v kloubech. To znamená, nikdy neořezávejte postavy v kotnících nebo kolenou. Pokud potřebujete osobu ořezat od pasu dolů, udělejte to v půlce lýtko nebo stehna (viz obrázek 6.20).

OBRÁZEK 6.20:

Vhodné místo pro ořez je v půli lýtek nebo stehen

POUŽIJTE VHDNÝ RÁM

Všimli jste si, že většina lidí je vyšší než širší? Otočte svůj fotoaparát na výšku, při fotografování portrétů se to často bude hodit (viz obrázek 6.21).

SCHOVEJTE SE PŘED SLUNÍČKEM

V poledne je slunce nad hlavou, a proto pod očima a nosem fotografované osoby vznikají nepěkné stíny. Pokud můžete, najděte si nějaké alespoň trochu zastíněné místo. Získáte tak měkčí stíny, jemnější podání odstínů pleti a lepší detaily ve snímku (viz obrázek 6.22). To platí i pro zataženou oblohu, jen nezapomeňte správně nastavit vyvážení bílé.

AŽ VYPADAJÍ ZDRAVĚ

Téměř každý vypadá lépe, když má jeho pleť teplé odstíny. Jedno z nejlepších světél pro fotografování je těsně před západem slunce, takže můžete-li, fotografujte v tento čas (viz obrázek 6.23).

OBRÁZEK 6.21: Zvykněte si při fotografování portrétů otočit fotoaparát na výšku. Ne nadarmo se této pozici říká portrétní orientace.

VŠÍMEJTE SI POZADÍ

Při fotografování snadno zapomínáme na detaily. Snažte se dávat pozor na to, co se děje v pozadí scény. Například není dobré, když fotografované osobě „z hlavy roste strom“ (viz obrázek 6.24 a 6.25).

RÁMUJTE SCÉNU

Použijte prvky, které se ve scéně nacházejí, k vytvoření rámu kolem fotografované osoby. A rámem nemusí být zrovna okno. Stačí si obhlédnout prvky v popředí, které mohou dobře posloužit k uvedení okna do snímku (viz obrázek 6.26).

OBRÁZEK 6.22:

Podmračená obloha vytvořila skvělé světlo pro tento portrét méhop přítele Mika.

ISO 100
1/30 sekundy
f/9,5
ohnisko 52 mm

OBRÁZEK 6.23:
Pozdně odpolední
sluneční světlo
dodá vašim portré-
tům teplotu

ISO 400
1/1 250 sekundy
f/5,6
ohnisko 185 mm

OBRÁZEK 6.24: Okapová trubka na pozadí vede přímo do hlavy portrétované osoby

ISO 400
1/1 250 sekundy
f/5,6
ohnisko 185 mm

OBRÁZEK 6.25: Poodstoupením o pár kroků vlevo se mi podařilo rušivou trubku z pozadí odstranit

ISO 400
1/80 sekundy
f/5,6
ohnisko 120 mm

OBRÁZEK 6.26: Sloupy po stranách této chodby báječně rámují přicházející postavu

ISO 400
1/2 500 sekundy
f/3,5
ohnisko 85 mm

OBRÁZEK 6.27: Při fotografování dětí je lepší se s fotoaparátem přesunout trochu níž, aby snímky nevyhadřovaly zbytečný nahléd.

KLEKNĚTE SI

Pokud toužíte po lepších portrétech dětí, nefotíte je z pohledu dospělých. Dejte fotoaparát níže, do výšky očí dítěte a vaše snímky budou hned mnohem lepší (viz obrázek 6.27).

POSAĎTE OSOBY BLÍŽE K SOBĚ

Jeden z problémů, s kterými se při fotografování portrétů více osob můžete setkat, je vzdálenost mezi nimi. I když se osobám může zdát, že jsou k sobě příliš blízko, na snímku to bude vypadat právě naopak. Takže posadte osoby blíže k sobě a tím nadbytečný prostor odstraníte (viz obrázek 6.28).

OBRÁZEK 6.28: Vyplněním snímku hlavou fotografované osoby získáte mnohem intimnější portréty

NEBOJTE SE JÍT BLÍŽ

Když fotografujete něčí portrét, nebojte se jít blíže a vyplnit celý rám (viz obrázek 6.28). To však nemusí znamenat, že máte fotografovat ze vzdálenosti pěti centimetrů; zkuste použít zoom svého objektivu.

TIPY PRO KAPITOLU 6

HLOUBKA OSTROSTI A PORTRÉTY

Začněme něčím jednoduchým. Popadněte někoho a začněte experimentovat s fotografováním při různých clonách. Vyfotografujte s otevřenou clonou (třeba $f/2,8$ nebo $f/4$) a pak pořídte stejný snímek s utaženou clonou (třeba $f/22$). Pozorujte rozdíly v hloubce ostrosti a všimněte si, jak důležitou roli hraje kladení důrazu na obličej. (Dejte si pozor, aby fotografovaná osoba nestála blízko pozadí. Nechejte za ní dostatek prostoru, aby byl efekt rozmazání pozadí patrnější.)

OBJEVTE KVALITY PŘIROZENÉHO SVĚTLA

Počkejte si na nějaký slunečný den a zkuste fotografovat portréty v pravé poledne. Pokud fotografovaná osoba dovolí, natočte ji obličejem proti slunci. A pokud s vámi i po oslepení sluncem bude ještě mluvit, postavte ji zády ke slunci. Zkuste totéž s bleskem i bez blesku a sledujte rozdíly. Nakonec jděte do nějakého místa ve stínu a zkuste fotografovat zde.

ZVOLTE SPRÁVNÝ REŽIM MĚŘENÍ

Najděte nějaké hodně světlé nebo hodně tmavé pozadí a fotografovanou osobu postavte před něj. A teď ji fotografujte tak, aby na snímcích byl vidět i kus pozadí. Nyní přepínejte různé režimy měření a pomocí expoziční paměti zkuste najít co nejlepší expozici. Všimněte si rozdílů v expozici při použití různých režimů měření.

EFEKTY SNÍMKŮ VHODNÉ PRO PORTRÉTY

Užijte si trochu zábavy s různými efekty pro snímky. Zkuste si porovnat efekty Portrét a Standard. Pak zkuste efekt Černobílý a pohrajte si i s různými barevnými filtry. Opět si všimněte jejich vlivu na výsledný snímek.